

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

10 грудня 2020 р.

Київ

№ 776-р

Про порушення законодавства
про захист від недобросовісної
конкуренції та накладення штрафу

За результатами розгляду Антимонопольним комітетом України справи № 127-26.4/15-20 дії товариства з обмеженою відповідальністю «Деражнянський молочний завод» визнано недобросовісною конкуренцією у вигляді поширення на упаковках виробленого ним продукту інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення невизначеному колу осіб неправдивих відомостей: «МАСЛО», «ДСТУ 4399:2005», щодо його назви та характеристик, які можуть вплинути на наміри невизначеного кола осіб щодо придбання цього продукту, що є порушенням статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

На порушника накладено штраф у розмірі 9 459 200 (дев'ять мільйонів чотириста п'ятдесят дев'ять тисяч двісті) гривень.

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 127-26.4/15-20 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Деражнянський молочний завод» (далі – ТОВ «Деражнянський молочний завод», Відповідач, Товариство) (ідентифікаційний код юридичної особи 14146210) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та подання Управління про попередні висновки у справі від 20.07.2020 № 127-26.4/15-20/335-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

(1) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) розглянуто справу № 127-26.4/15-20 про порушення ТОВ «Деражнянський молочний завод» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, зокрема під час виготовлення та реалізації молочної продукції.

2. СТОРОНИ

(2) Відповідачем у справі є ТОВ «Деражнянський молочний завод».

(3) Товариство відповідно до свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи зареєстроване 24.03.1994. Місцезнаходження юридичної особи: 32200,

Хмельницька обл., Деражнянський р-н, м. Деражня, вул. Бориса Олійника, буд. 7.

- (4) Основним видом господарської діяльності Товариства згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є 10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру (основний).
- (5) Отже, Товариство, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

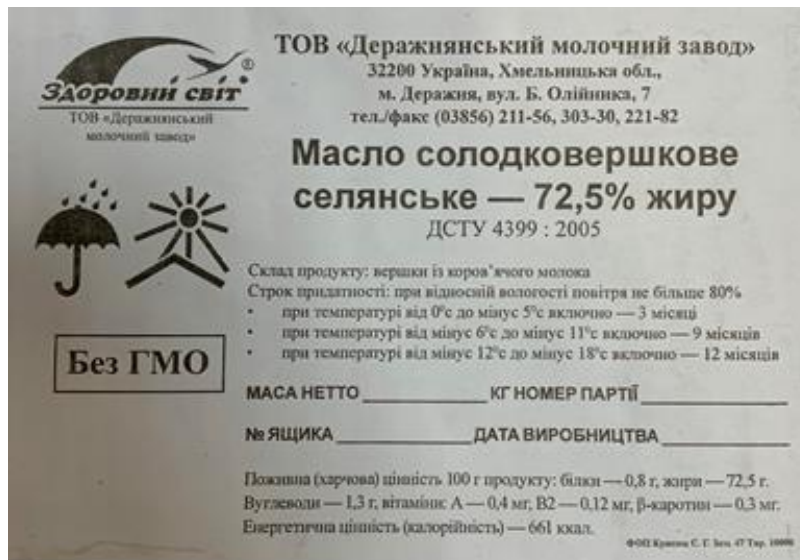
3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (6) Дорученням в. о. Голови Комітету від 04.06.2019 № 13-02/554 Управління розслідувань недобросовісної конкуренції уповноважене провести дослідження щодо наявності / відсутності в діях суб'єктів господарювання ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції під час виробництва / реалізації молочної продукції.
- (7) Комітетом направлено вимогу від 11.01.2019 № 127-26/06-349 до Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів про надання інформації щодо проведення випробування зразків молочної продукції на вміст у її складі жирів немолочного походження (стеринів тощо).
- (8) Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів листом від 19.02.2019 № 11.2.1/978-19 (вх. Комітету № 7-06/2383 від 25.02.2019) надала засвідчену копію протоколу випробувань, зокрема, протокол випробувань № 94032 від 22.10.2018 Випробувального центру Державного підприємства «Вінницястандартметрологія» (далі – Випробувальний центр), результатом якого був аналіз продукції виробництва Товариства (далі – Протокол випробувань).

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (9) Комітет проводить дослідження щодо порушення суб'єктами господарювання законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», зокрема під час виробництва та реалізації масла солодковершкового селянського 72,5 % жиру, дата виготовлення – **07.10.2018** (далі – Продукція), виробництва Товариства.
- (10) Відповідно до Протоколу випробувань було закуплено зразок Продукції виробництва Товариства, дата виготовлення — 07.10.2018, за ДСТУ 4399:2005 «Масло вершкове. Технічні умови» (далі – ДСТУ 4399:2005), та досліджено в лабораторії Випробувального центру на замовлення головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області. Продукцію було відібрано 16.10.2018 в дитячому навчальному закладі № 7 «Ромашка» за адресою: м. Хмільник, вул. Пушкіна, буд. 79 (далі – Заклад).
- (11) Управління освіти Хмельницької міської ради (далі – Управління освіти) листом № 01-16/865 від 25.10.2019 (вх. Комітету № 5-09/12644 від 30.10.2019) зазначило, що саме Товариство постачало Продукцію до Управління освіти, яке в подальшому поставляло Продукцію до Закладу.

- (12) Відповідно до Протоколу випробувань Продукція **містить немолочні жири**. Замовником щодо проведення випробувань Продукції є Головне управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області.
- (13) За наявною в Комітеті інформацією, упаковка (етикетка) Продукції має такий зовнішній вигляд:

Фотокопія упаковки (етикетки) Продукції

- (14) На упаковці (етикетці) Продукції містяться написи «Масло солодковершкове селянське 72,5 % жиру», «ДСТУ 4399:2005», виконані великими літерами.
- (15) Також на упаковці (етикетці) Продукції зазначено виробника — ТОВ «Деражнянський молочний завод», склад, харчову та енергетичну цінність, строк придатності.
- (16) Відповідно до наданої ТОВ «Деражнянський молочний завод» інформації, відповідальність за розміщення інформації на етикетці (упаковці) Продукції несе Товариство.
- (17) До складу Продукції, як зазначено на її упаковці (етикетці), входять вершки із коров'ячого молока.
- (18) Товариство на вимогу Комітету від 13.09.2019 № 127-26/09-11498 надало відповідь листом від 07.10.2019 № 978 (вх. Комітету № 8-09/11623 від 08.10.2019) та підтвердило факт виробництва й реалізації Продукції, а також зазначило, що Продукція не може містити у своєму складі немолочні жири.
- (19) Проте, відповідно до Протоколу випробувань, у складі Продукції виявлено жири немолочного походження. Отже, Продукція не є маслом солодковершковим у розумінні законодавства, що свідчить про те, що інформація «МАСЛО», «ДСТУ 4399:2005», поширена щодо Продукції, є неправдивою.
- (20) Крім того, Товариство у відповідь на вимогу про надання інформації № 127-26/09-11498 від 13.09.2020 зазначило, що в Товариства наявні експертні висновки, що, у свою чергу, підтверджують відсутність немолочних жирів у Продукції. Проте підтвердних документів Товариством **не було надано**.

- (21) Підпунктом 2 пункту 3 Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 667 (далі – Положення), визначено, що основним завданням Держпродспоживслужби є, зокрема, реалізація державної політики у галузі ветеринарної медицини, сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів.
- (22) Держпродспоживслужба відповідно до покладених на неї завдань у сфері здійснення державного ринкового нагляду проводить перевірки характеристик продукції, у тому числі відбирає зразки продукції та забезпечує проведення їх експертизи (випробування) (підпункт 7-1 пункту 4 Положення).
- (23) Згідно з пунктом 5.1 ДСТУ 4834:2007 «Молоко та молочні продукти. Правила приймання, відбирання та готування проб до контролювання» (далі – ДСТУ 4834:2007) продукт приймається партіями. Кожну партію супроводжують документами, що підтверджують якість та безпечність продукту.
- (24) Відповідно до пункту 3.1 ДСТУ 4834:2007 партія – це будь-яка визначена кількість продукту з однаковою назвою та властивостями, яку вироблено за однакових умов на одній і тій самій потужності, за один технологічний цикл.
- (25) Виробництво масла в Україні регламентується державним стандартом ДСТУ 4399:2005 «Масло вершкове. Технічні умови», який введено в дію 01.07.2006.
- (26) У ДСТУ 4399:2005 наводяться терміни та визначення понять видів масла, а також його класифікація.
- (27) Відповідно до ДСТУ 4399:2005 масло (з коров'ячого молока) – це харчовий жировий продукт, вироблений тільки з коров'ячого молока та продуктів його перероблення з рівномірно розподіленою в жировому середовищі вологою і сухими знежиреними речовинами.
- (28) Вершкове масло – вироблене з вершків та/або продуктів перероблення молока, яке має специфічний притаманний йому смак, запах та пластичну консистенцію за температури $(12\pm 2)^{\circ}\text{C}$, із вмістом молочного жиру не менше ніж 61,5 відсотка, що становить однорідну емульсію типу «вода в жирі».
- (29) Солодковершкове масло виробляється з пастеризованих натуральних вершків.
- (30) Залежно від масової частки жиру, що є одним з фізико-хімічних показників масла, вершкове масло поділяється на групи:
- вершкове масло «екстра» – з масовою часткою жиру від 80 до 85 %;
вершкове масло «селянське» – з масовою часткою жиру від 72,5 до 79,9 %;
вершкове масло «бутербродне» – з масовою часткою жиру від 61,5 до 72,4 %;
топлене масло (молочний жир) з масовою часткою молочного жиру не менше ніж 99 % (99,8).
- (31) Пунктом 5.3.5 ДСТУ 4399:2005 заборонено для виробництва масла застосовувати будь-які жири та вершки, крім тих, що отримані з коров'ячого молока.

- (32) Відповідно до пункту 5.1 ДСТУ 4399:2005 масло повинно відповідати вимогам цього стандарту.
- (33) Згідно з частиною третьою статті 5 Закону України «Про молоко та молочні продукти» (далі – Закон) не допускається використання назв молочних продуктів у власних назвах продуктів та торговельних марках, якщо ці продукти виробляються з використанням сировини немолочного походження.
- (34) Відповідно до абзацу десятого статті 1 Закону традиційні молочні продукти – це масло, сири; а також кисломолочні продукти, вироблені із застосуванням заквасок на чистих культурах молочнокислих бактерій - ацидофілін, простокваша, ржанка, сметана, сир кисломолочний; кефір - із застосуванням заквасок на кефірних грибах.
- (35) Тобто, у розумінні Закону, масло є традиційним молочним продуктом.
- (36) Відповідно до частини четвертої статті 5 Закону забороняється відокремлення процесу пакування молочних продуктів від технологічного циклу виробництва продукції (крім пакування масла, сиру, сухих молочних продуктів структурними підрозділами одного переробного підприємства або переробними підприємствами, що входять до складу одного об'єднання).
- (37) Статтею 6 Закону України «Про молоко та молочні продукти» заборонено використовувати у виробництві традиційних молочних продуктів жири та білки немолочного походження, а також будь-які стабілізатори і консерванти.
- (38) Суб'єкти господарювання зобов'язані додержуватися вимог нормативних документів при виробництві молока, молочної сировини і молочної продукції, а також при їх зберіганні, транспортуванні та реалізації (абзац другий частини другої статті 13 Закону).
- (39) Пунктом 5.4.2 ДСТУ 4399:2005 «Масло вершкове. Технічні умови» визначено, що при маркуванні масла вершкового слід зазначати назву й адресу виробника, повну назву продукту, його склад, кінцеву дату зберігання або дату виробництва та строк придатності, умови зберігання, масу нетто, брутто, тару, номер партії, інформаційні дані про харчову цінність 100 г продукту, штрих-код ЕАН та інше.
- (40) Відповідно до статті 4 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» інформація про харчовий продукт не повинна вводити в оману, зокрема, щодо: характеристик харчового продукту, у тому числі його категорії, характерних ознак, властивостей, складу, кількості, мінімального терміну придатності або дати «вжити до», країни походження або місця походження, способу виробництва (виготовлення); припущення за допомогою зовнішнього вигляду продукту, опису або графічних зображень про наявність у харчовому продукті певного компонента або інгредієнта, якщо насправді компонент або інгредієнт, який зазвичай присутній або використовується у даному харчовому продукті, замінено іншим компонентом або інгредієнтом.
- (41) Зазначені обмеження поширюються також на рекламу харчових продуктів, спосіб розміщення та представлення харчових продуктів для реалізації, зокрема форму, зовнішній вигляд, упаковку, пакувальні матеріали.

- (42) На момент проведення експертизи діяв Технічний регламент щодо правил маркування харчових продуктів (далі – Технічний регламент), затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.10.2010 № 487, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11.02.2011 за № 183/18921 (зі змінами).
- (43) Пунктом 6 Технічного регламенту передбачено, що вимоги до маркування харчових продуктів повинні забезпечувати надання споживачу необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про харчовий продукт.
- (44) Згідно з пунктом 7 Технічного регламенту назва харчового продукту повинна бути зрозумілою для споживача, конкретно та точно характеризувати продукт, розкривати його природу, походження, надавати можливість відрізнити певний вид харчового продукту від інших аналогічних видів харчових продуктів. Назва харчового продукту повинна відповідати назві, установленій нормативно-правовими актами. Назву продукту встановлює виробник з урахуванням вимог цього Технічного регламенту.
- (45) Тобто, інформація на упаковках Продукції, зокрема «МАСЛО» «ДСТУ 4399:2005», є неправдивою.
- (46) Отже, стимулювання зацікавленості споживачів шляхом поширення неправдивої інформації щодо складу, споживчих властивостей, характеристик, назви товару може надати неправомірних переваг на ринку та поставити Товариство в більш вигідне становище порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які діють на відповідному ринку.
- (47) Ринок виробництва та реалізації масла солодковершкового, на якому здійснює діяльність Товариство, є конкурентним, представлений широким асортиментом продукції різних виробників.
- (48) Отже, поширення Товариством неправдивої інформації може (могло) вплинути на наміри споживачів щодо придбання Продукції, а конкуренти можуть (могли) втратити своїх потенційних споживачів, унаслідок чого Товариство може (могло) отримати переваги в конкуренції під час реалізації Продукції.

5. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (49) Листом б/н б/д (вх. Комітету № 8-01/10180 від 07.08.2020) Відповідач повідомив, що не згоден із висновками Комітету й надав зауваження та заперечення на Подання про попередні висновки у Справі наступного змісту.
- (50) Товариство зазначило, що Комітет під час порушення справи керувався документами, які не можуть вважатися належними та допустимими доказами вчинення Товариством правопорушення, зокрема Протоколом випробування, копію якого Товариство не отримало, так і не отримувало копію акта відбору зразка.
- (51) Також Відповідачем було надано копії протоколів випробування, що, на його думку, є доказом його невинуватості. Тобто, Відповідач вважає, що ним було спростовано результати випробувань Масла, встановлені в Протоколі випробувань, які вказують на наявність у складі Масла немолочних жирів, оскільки наявні

Протоколи випробувань, надані Відповідачем, вказують на відсутність у складі Масла немолочних жирів.

- (52) Щодо наведеного твердження Комітет повідомляє таке.
- (53) Відповідно до пункту 1 Порядку проведення арбітражних лабораторних досліджень (випробувань) та врахування їх результатів для цілей державного контролю, цей Порядок визначає процедуру проведення арбітражних лабораторних досліджень (випробувань) акредитованими лабораторіями з використанням підтверджувальних (референс) методів та врахування їх результатів для цілей державного контролю.
- (54) Відповідно до пункту 2 Порядку проведення арбітражних лабораторних досліджень (випробувань) та врахування їх результатів для цілей державного контролю, у цьому Порядку під терміном «арбітражний зразок» розуміється зразок, який є одним із двох юридично та аналітично ідентичних зразків (крім випадків, коли це неможливо здійснити через недостатню кількість відповідного матеріалу або внаслідок того, що харчові продукти є швидкопсувними), який за результатами планового або позапланового відбору вручено оператору ринку та зберігається ним на випадок проведення арбітражного лабораторного дослідження (випробування).
- (55) Отже, зразки масла, використані в протоколах випробування, наданих Товариством, не є арбітражними зразками Масла. Так, вказані вище протоколи випробувань зразків–свідків не спростовують наявності у складі Масла немолочних жирів, що встановлено у Протоколі випробувань, оскільки, зокрема, зразки масла не є арбітражними зразками Масла.
- (56) Відповідачем не надано Комітету доказів оскарження в судовому (належному) порядку дій посадових осіб Держпродспоживслужби, результатів випробувань Масла щодо наявності в складі зазначеної продукції немолочних жирів та/або рішень Держпродспоживслужби, що, у свою чергу, вказує на чинність Протоколу випробування, а отже, висновок ДП «Вінницястандартметрологія» про невідповідність продукції Відповідача, зокрема щодо наявності немолочних жирів, є правдивим.
- (57) Відповідачем листом № 918 від 17.11.2020 (вх. Комітету № 8-01/15360 від 25.11.2020) було надано додаткові заперечення. Так, Товариство зазначає, що наявність 8 % рослинних жирів у складі масла, яке було предметом перевірки у протоколі випробувань № 94032 від 22.10.2018 Випробувального центру, – це похибка методу випробування в межах 8 – 10 %.
- (58) Комітетом було направлено лист № 127-26/09-15858 від 19.11.2020 до Держпродспоживслужби з метою надання роз'яснень, яка надала відповідь листом № 7-09/16258 від 08.12.2020 такого змісту:
- (59) На питання, чи може свідчити наявність 8 % немолочних жирів у складі масла про фальсифікацію цього масла виробником (заміну молочних жирів немолочними), Держпродспоживслужба зазначила, що відповідно до статті 6 Закону України «Про молоко та молочні продукти» заборонено використовувати у виробництві

традиційних молочних продуктів жири та білки немолочного походження, а також будь-які стабілізатори і консерванти

- (60) Крім того, Держпродспоживслужба зазначила, що законодавством не визначено вплив будь-яких факторів на наявність у маслі (до 10 %) немолочного (стороннього) жиру.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ

- (61) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (62) Відповідно до фактів, викладених вище, у складі Продукції виявлено жири немолочного походження, зокрема у маслі солодковершковому селянському 72,5 % жиру, дата виготовлення – **07.10.2018**.
- (63) Враховуючи частину третю статті 5 та статтю 6 Закону України «Про молоко та молочні продукти», Продукція виробництва Товариства не є молочним продуктом у розумінні законодавства.
- (64) Отже, інформація на упаковках Продукції, зокрема «МАСЛО», «ДСТУ 4399:2005», є неправдивою.
- (65) Тобто, дії Товариства щодо поширення неправдивої інформації про склад Продукції є порушенням, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

7. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІДПОВІДАЧА

- (66) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» органи Комітету у справах про недобросовісну конкуренцію приймають обов'язкові для виконання рішення, зокрема, про визнання факту недобросовісної конкуренції, припинення недобросовісної конкуренції, накладання штрафів.
- (67) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» вчинення суб'єктами господарювання дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(68) За інформацією Державної фіскальної служби України, чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Деражнянський молочний завод» за 2019 рік становить 189 185 000 (сто вісімдесят дев'ять мільйонів сто вісімдесят п'ять тисяч) гривень.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 21, 27 і 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Деражнянський молочний завод» (ідентифікаційний код юридичної особи 14146210) вчинило порушення, передбачене статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення на упаковках виробленого ним масла солодковершкового селянського 72,5 % жиру, дата виготовлення – **07.10.2018**, інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення невизначеному колу осіб неправдивих відомостей: «МАСЛО», «ДСТУ 4399:2005», зокрема щодо його назви, складу та характеристик, які можуть вплинути на наміри невизначеного кола осіб щодо придбання цього продукту.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Деражнянський молочний завод» штраф у розмірі 9 459 200 (дев'ять мільйонів чотириста п'ятдесят дев'ять тисяч двісті) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА